

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Cena nikoli podstatnou náležitostí smlouvy

Oferta, aby působila právní účinky nabídky pro potřeby soukromého práva respektive o.z. , musí splňovat ex lege taxativně určené podmínky, mezi které zákon[1] začleňuje předpoklad (1) právního jednání směřujícího k uzavření smlouvy, (2) které obsahuje podstatné náležitosti smlouvy tak, aby smlouva mohla být uzavřena jeho jednoduchým a nepodmíněným přijetím, (3) a z něhož plyne vůle navrhovatele být smlouvou vázán, bude-li nabídka přijata.[2]

Ad (1) Nabídka musí splňovat obecné podmínky určené a zákonem předpokládané pro právní jednání, a tudíž disponovat schopností vyvolávat právní následky, které jsou v ní určeny, a to vše v korelaci s dikcí zákona, dobrými mravy, zvyklostí a zavedenou praxí stran. Pojmové znaky právního jednání ve smyslu o.z. se člení na tři dílčí skutečnosti, kterými jsou zejména projev vůle jednajícího respektive oferenta, jímž navenek projevuje svůj vnitřní psychický stav směřující primárně k zamýšlenému právnímu následku. Jednání této osoby nespočívá v pouhém směřování k takovému právnímu následku, nýbrž k faktickému vyvolání zamýšlených právních následků. Pokud by projevená vůle nebyla vážná, popřípadě by nebyla projevena vůbec, jen stěží bychom mohli mluvit o právním jednání, jelikož v případě tohoto by absentovala ona vůle právní následky vyvolat.[3] V neposlední řadě je též nutno zdůraznit jistou potřebnost rekognice právního jednání v rámci právního řádu a legislativního zakotvení. Na právní následky lze uvažovat jen za předpokladu, že *právní řád s takovým jednáním právní účinky spojuje*. [4]

Ad (2) O tom, co lze považovat za podstatné náležitosti nabídky, nepanuje absolutní konsenzus. Právní nauka se již pokusila o specifikaci tohoto pojmu, jemuž dává *označení pro ty části smlouvy, které musí obsahovat, aby byla dostatečně určitá, a pokud má jít o smlouvu určitého zákonem upraveného typu, aby šlo o smlouvu toho typu*. [5] Co lze považovat za dostatečně určité a podstatné náležitosti nabídky? Musíme v tomto ohledu klást důraz zejména na svobodu vůle smluvních stran respektive oferenta, protože právě ten je pánem nabídky, a nikomu jinému než právě jemu nepřisluší stanovit v rámci nabídky její podstatné náležitosti. [6] Podstatné náležitosti však nutno považovat za jakýsi „*minimální obsah nabídky*“ [7], a contrario nebude takovou podmínku splňovat právní jednání omezující se, byť s respektem ke vši smluvní volnosti stran poskytovanou zákonem, na nižší než minimálně určenou hranici požadovaného obsahu smlouvy. Z takového právního jednání autor usuzuje na jeho posouzení v rozsahu invitatio ad offerendum. [8] Relativnost dostatečného určení nabídky je však odvislá od jejího výkladu, který koresponduje s dřívější praxí stran a variací nejrůznějších faktorů, díky čemuž může být nabídka dostatečně určitá i pod hranicí tohoto minimálního obsahu. [9]

Akademická sféra společně s praxí však není jednotná v otázce *ceny* jako podstatné náležitosti smlouvy respektive nabídky. Cena je pojímána za podstatnou náležitost nabídky zejména v korelaci s ustanovením § 1732 odst. 2 o.z., neboli „*má se za to, že návrh dodat zboží nebo poskytnout službu za určenou cenu...je nabídkou*...“ [10] V obecném chápání zákona však cena plnění podstatnou náležitostí není. [11] Chápeme tak přístup zákonodárce k jisté formě liberalizace výše úplaty a jejího případného určení dle postupů stanovených zákonem. Ustanovení § 1792 odst. 1 o.z. explicitně předpokládá uzavření a existenci smlouvy absentující ujednání o výši úplaty za poskytnutí či přijetí sjednaného plnění, a tudíž nelze považovat cenu za podstatnou náležitost nabídky.

Ad (3) Splňuje-li nabídka všechny výše stanovené podmínky, je nezbytné, aby ze strany oferenta

existovala vůle být smlouvou vázán, bude-li nabídka přijata. Absentuje-li taková vůle na straně oferenta, popřípadě nevyhovuje-li projev vůle podmínkám stanoveným v ustanovení § 1732 o.z., lze mluvit o tzv. veřejném příslibu, popřípadě výzvě k podávání nabídek dle ustanovení § 1733 o.z.

Nabídka, jak již bylo zmíněno výše, je právním jednáním v rukou samotného oferenta. Je relativní poukazovat na možné nedostatky takovýchto právních jednání, jelikož v rámci relativních majetkových práv to budou vždy strany, které určí, jaké náležitosti smlouvy jsou pro ně podstatné. Obecně vzato se právní nauka vypořádala s problematikou ceny jako (ne)podstatné náležitosti smlouvy, nicméně je na místě předpokládat, že pro praxi bude cena vždy podstatnou náležitostí. Tímto samozřejmě autor nepopírá výše uvedené závěry, které v obecném výkladu kvituje, avšak zdůrazňuje praxi stran v reálných obchodních vztazích soukromého práva, byť v jistých skutečnostech je nutno tyto vztahy objektivizovat a reálně formovat. Lze totiž důvodně předpokládat, „že každá svéprávná osoba má rozum průměrného člověka i schopnost užívat jej s běžnou péčí a opatrností a že to každý od ní může v právním styku důvodně očekávat.“[12]

Jiří Bálek,

student Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci

e-mail: jiri.balek@icloud.com

[1] Zákon č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, v platném znění (dále jen „o.z.“)

[2] § 1732 o.z.

[3] § 551 o.z.

[4] Lavický, P. a kol.: Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). Komentář. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1944.

[5] Hendrych, D. a kol. Právní slovník, Praha 2009.

[6] Hulmák, M. a kol.: Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 73.

[7] Jiří Švestka ... [et al.]. Občanský zákoník : komentář. Svazek V, (§ 1721 až 2520). Praha : Wolters Kluwer ČR, 2014. 1667 s.

[8] Výzva k podávání nabídek

[9] Rozsudek NS ze dne 6. května 2003, sp. zn. 29 Odo 166/2001

[10] § 1732 odst. 2 o.z.

[11] Hulmák, M. a kol.: Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 74.

[12] § 4 odst. 1 o.z.

Další články:

- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)
- [Začínají soudy zohledňovat náklady podnikatelů při plnění právních povinností v oblasti e-commerce?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Nefungující rozsah péče o dítě. Cesta přes využití terapie a dalších opatření podle ustanovení § 503 zákona o zvláštních řízeních soudních](#)
- [De iure traktor, de facto nákladní vozidlo, už ne tolik výhodná dualita](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Pokuta 32 mil. EUR pro Dacia/Renault - evropské soutěžní úřady tvrdě došlapují na no-poaching. Měla by Vaše společnost být na pozoru?](#)
- [Rozdělení společného jmění manželů v případech výdělečné činnosti pouze jednoho z manželů](#)
- [Oběť znásilnění má nárok na peněžitou satisfakci](#)
- [Digitalizace AML povinností: jak technologie mění plnění povinností pro tisíce povinných osob](#)